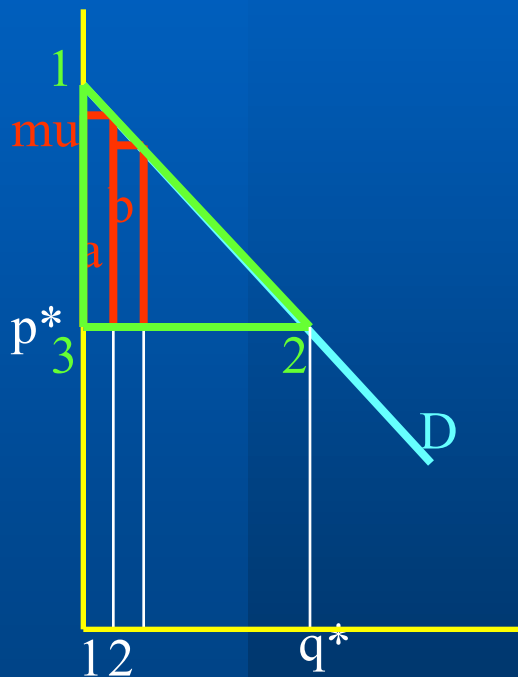

2. Mikroekonomie evropské integrace

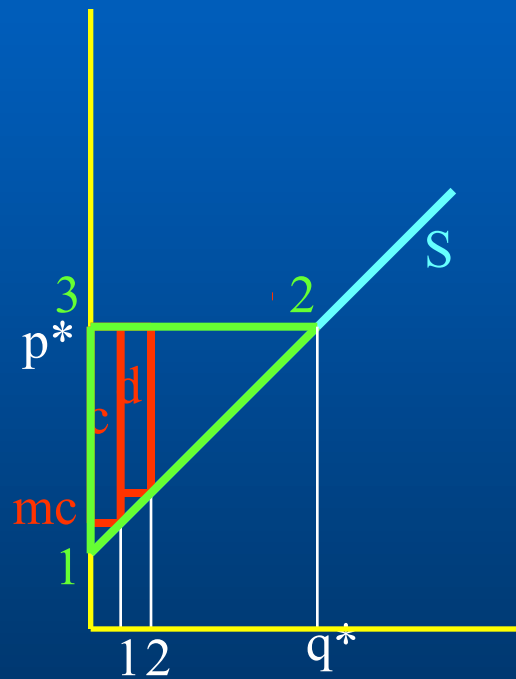
S a D diagramy

- D křivka, MU
 - zákazník poptává takové Q , kdy $p = MU$
- S křivka, MC
 - firma nabízí takové Q , kdy $p = MC$

Analýza bohatství

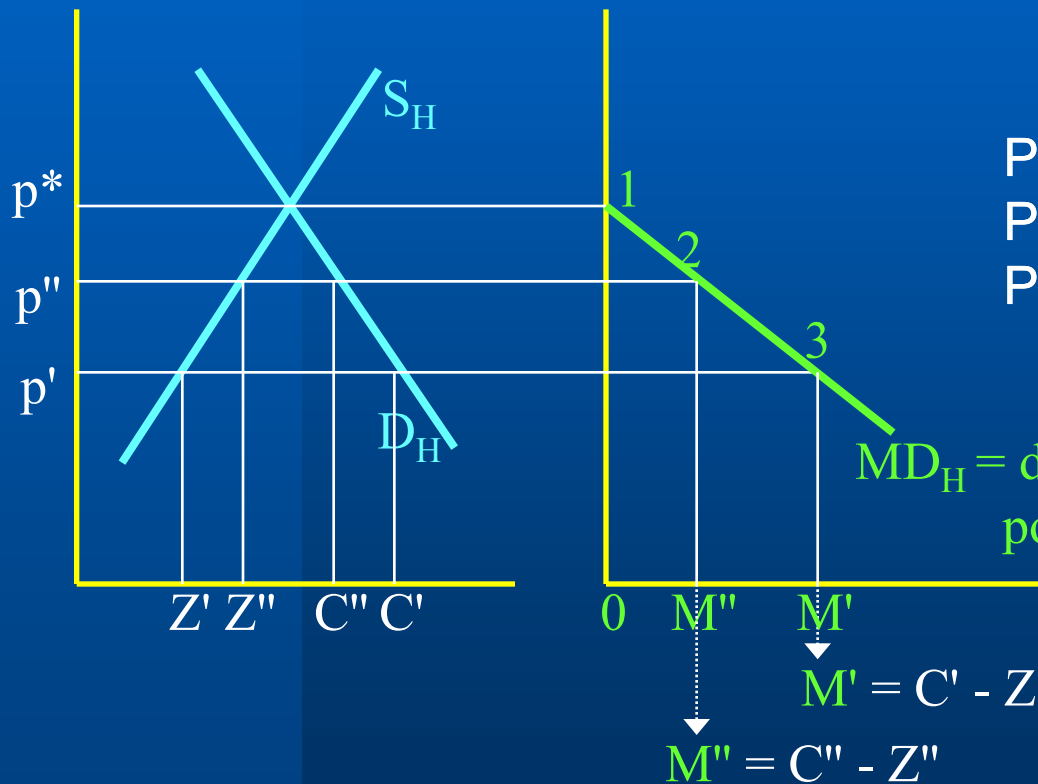

1,2,3 – přebytek spotřebitele
($mu > p^*$)

1,2,3 – přebytek výrobce
($mc < p^*$)

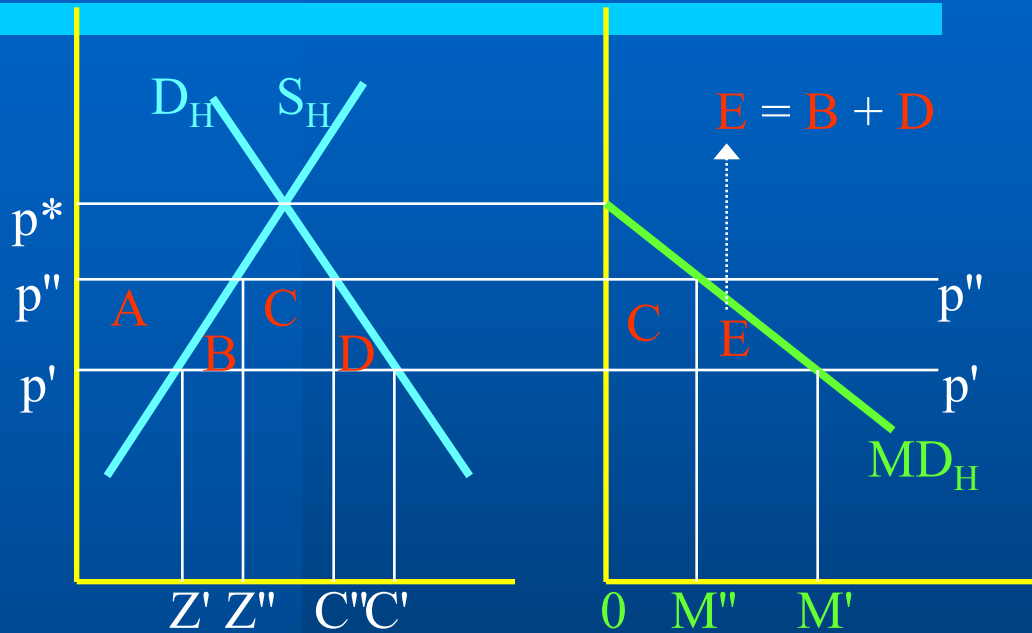
Poptávková importní křivka MD_H

- P^* $S_H = D_H, M = 0$ (na $MD_H, 1$)
- P' $S_H < D_H, M = M'$ (na $MD_H, 3$)
- P'' $S_H < D_H, M = M''$ (na $MD_H, 2$)

$MD_H =$ domácí poptávka po importu

Analýza bohatství

p' na p''

řebytku spotřebitele doma o $A+B+C+D$,

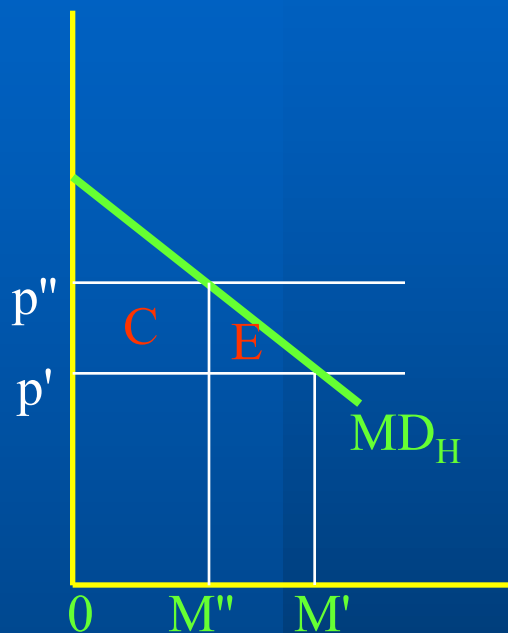
řebytku výrobce doma o A ,

celkového bohatství domácích subjektů o $B+C+D$

MD_H křivka

- křivka mezní užitečnosti z importovaného zboží
 - rozdíl mezi D_H a S_H
 - $S_H = MC_H$, $D_H = MU_H$
 - $MU_H - MU_C =$ čistý mezní zisk
- $M =$ nižší domácí výroba = nižší náklady
- $M =$ vyšší domácí spotřeba = vyšší užitek

Trade volume a border price efekt

■ p' na p'' ■

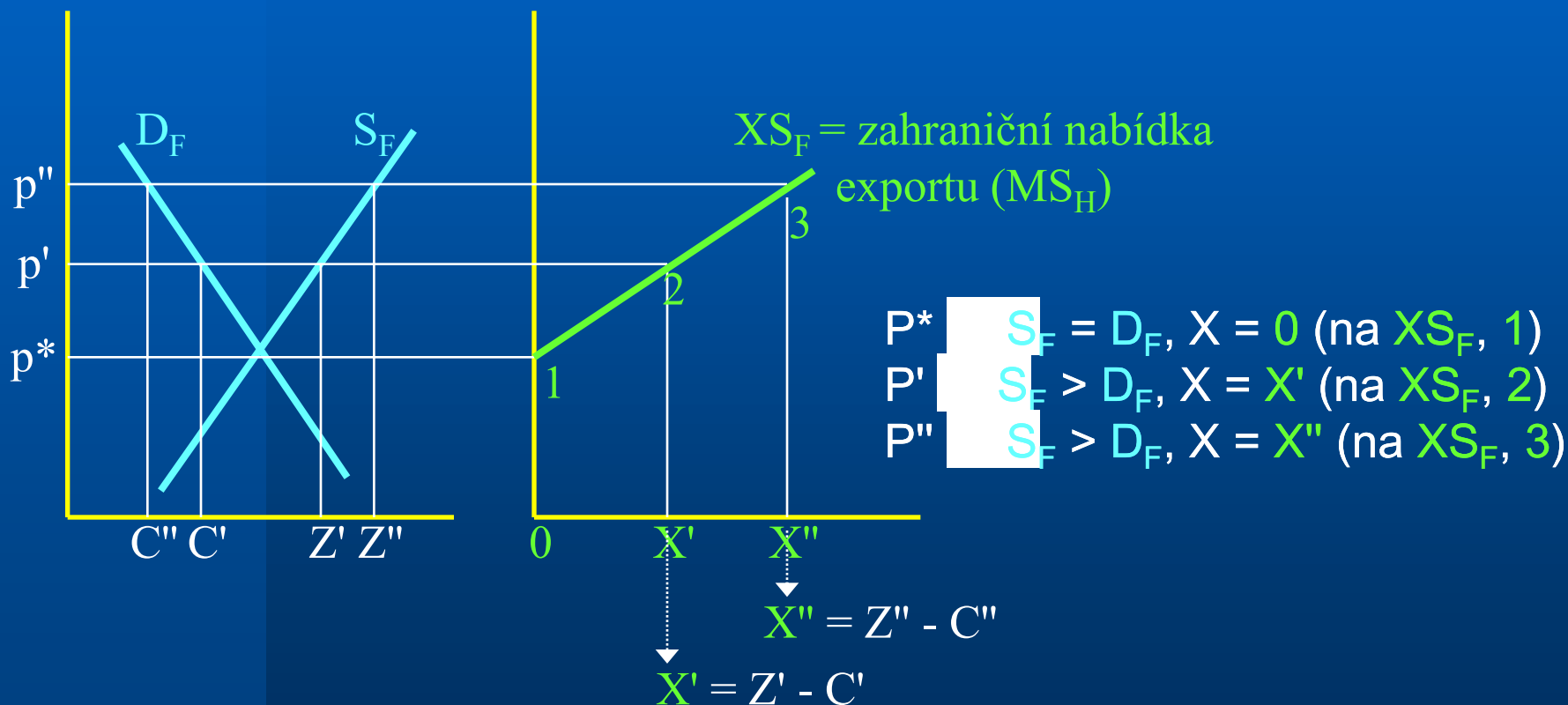
border price efekt

- ztráta přebytku **C**
- ztráta vyvolána vyššími import cenami
- $M'' * (p'' - p')$

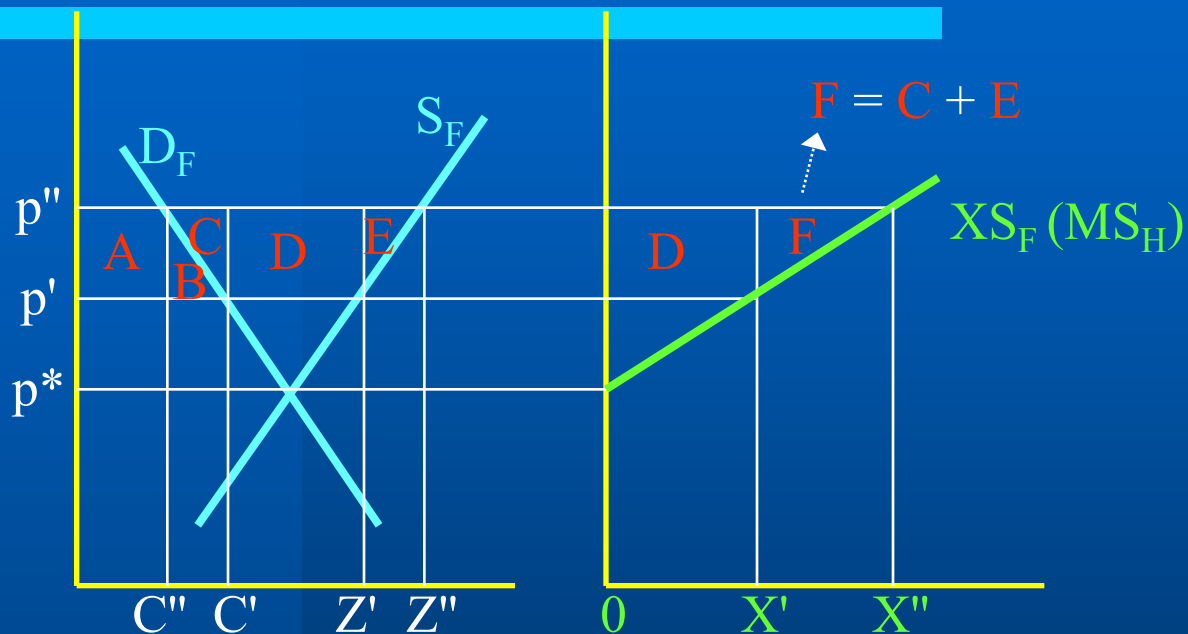
import volume efekt

- ztráta přebytku **E**
- ztráta vyvolána poklesem import množství
- $[(M' - M'') * (p'' - p')]/2$

Nabídková importní křivka MS_H

Analýza bohatství

p' na p''

řebytku spotřebitele v export zemi o $A+B$,

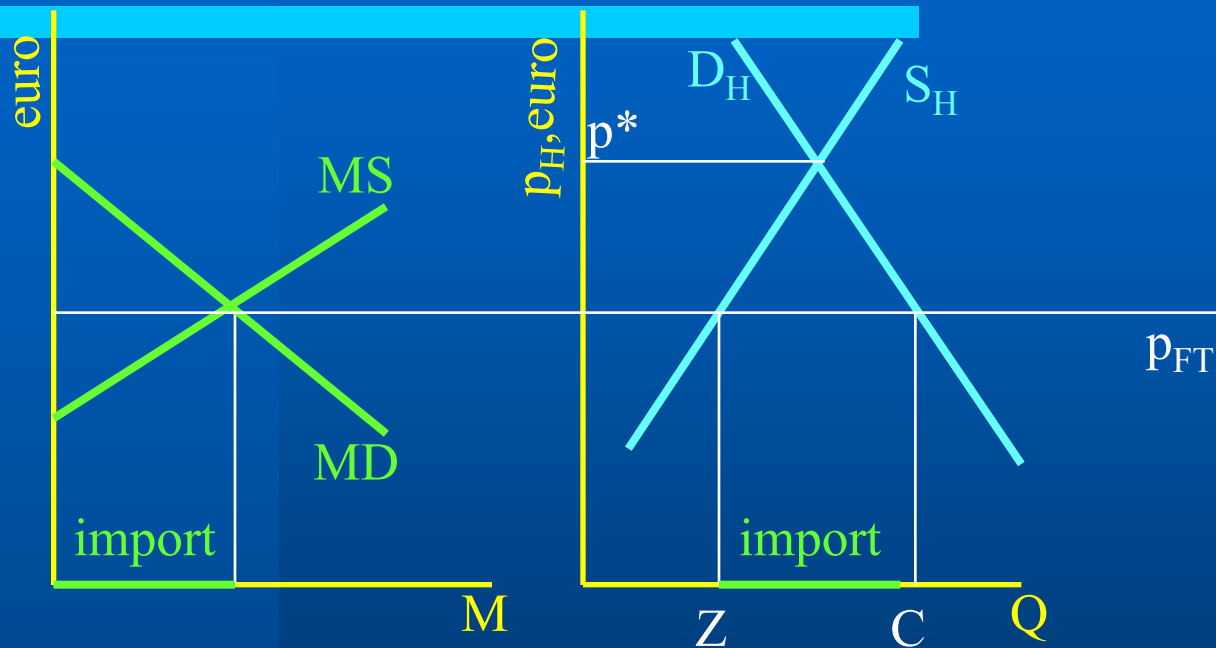
řebytku výrobce v export zemi o $A+B+C+D+E$,

celkového bohatství zahraničních subjektů o $C+D+E$

MS_H křivka

- křivka mezního zisku plynoucího z exportu
- identická s XS_F - zahraniční nabídka exportu

MD-MS diagram

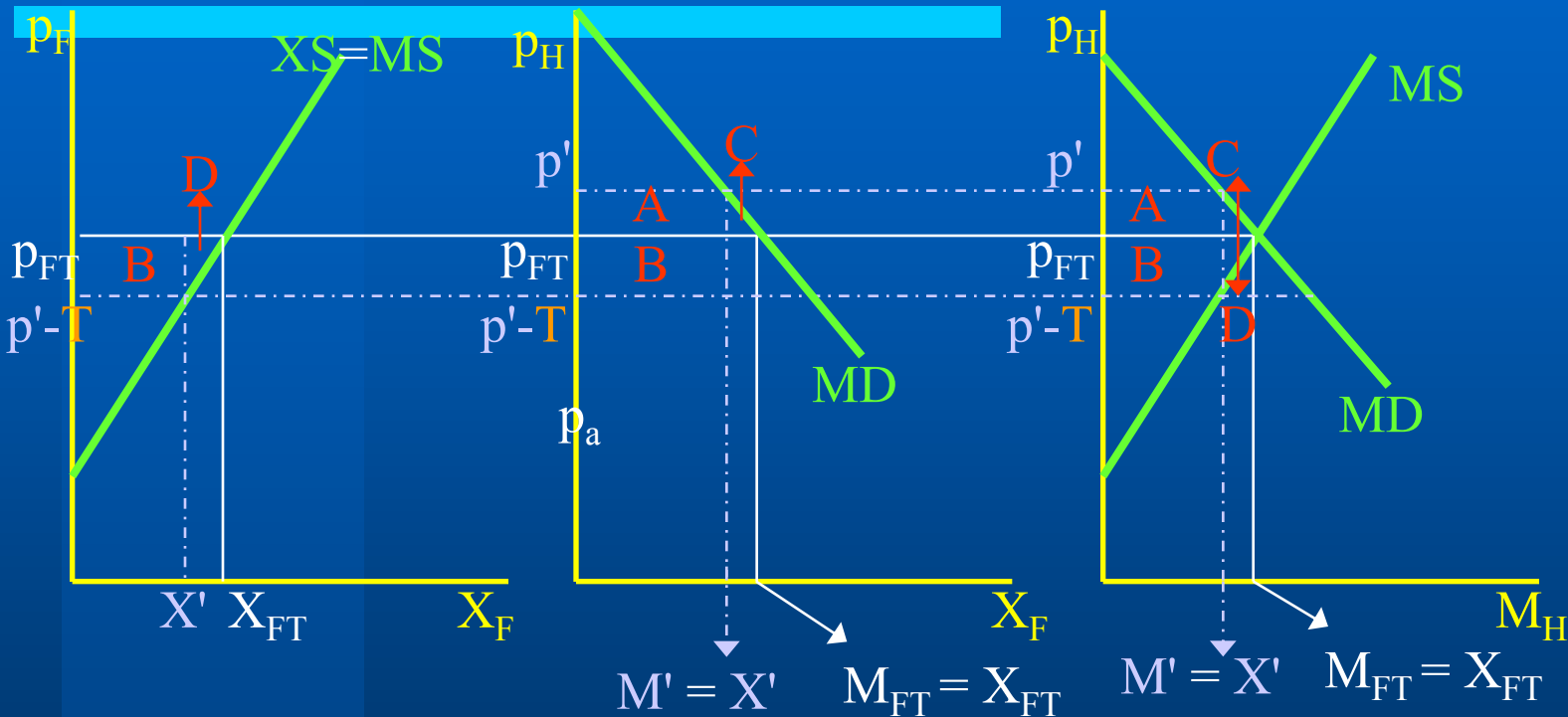
p_{FT} = cena volného obchodu ($MD=MS$)

p^* = cena při restrikci obchodu ($D_H=S_H$)

MFN (most favoured nation) analýza

- nediskriminační liberalizace obchodu
 - překážky obchodu odstraňovány pro všechny stejně
- nediskriminační protekcionismus
 - překážky obchodu uvalovány na všechny stejně

Analýza bohatství při zavedení cel

Zahraníčí

-B-D

Doma

soukromá sféra -A-C

stát +A+B

celkem B-C (+,-)

Globálně

zahraníčí -B-D

doma B-C

celkem -D-C (-)

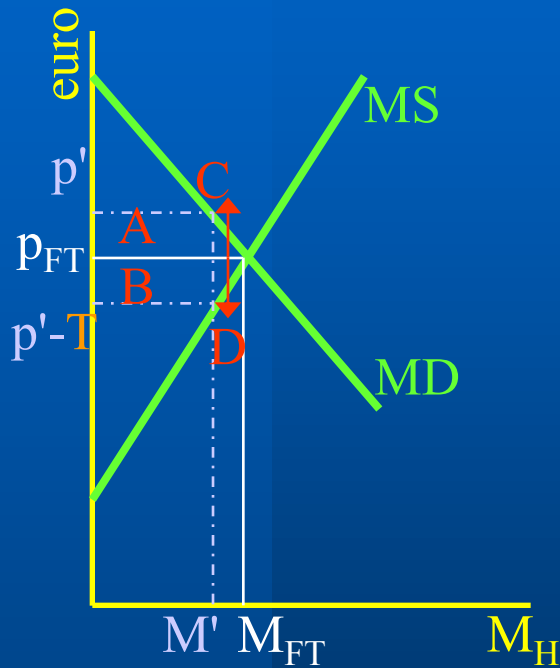
MFN cla

- dochází k redistribuci bohatství
- celkový efekt na domácí ekonomiku nejistý
 - závisí na sklonu MD, MS
 - závisí na velikosti T
- celkový globální efekt vždy negativní

Typy protekcionismu

- DCR (domestically captured rent) bariéry
 - renta pro domácí ekonomiku
 - cla, kvóty vlastní-li licenci domácí importní firma
- FCR (foreign captured rent) bariéry
 - renta pro zahraniční ekonomiku
 - kvóty vlastní-li licenci zahraniční exportní firma
- frikční bariéry
 - nevytváří rentu
 - certifikace, zdravotní limity, byrokratické překážky

DCR bariéry

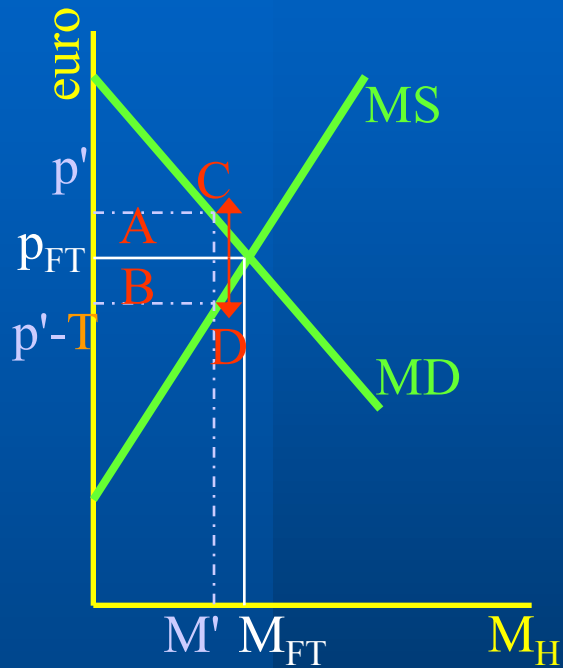
cla

- rentu **A+B** obdrží vláda

kvóta

- rentu **A+B** obdrží vlastník licence (domácí importér)

FCR bariéry

kvóta

- rentu **A+B** obdrží vlastník licence (zahraniční exportér)

Preferenční diskriminace

PTA (Preferential Trade Arrangement)

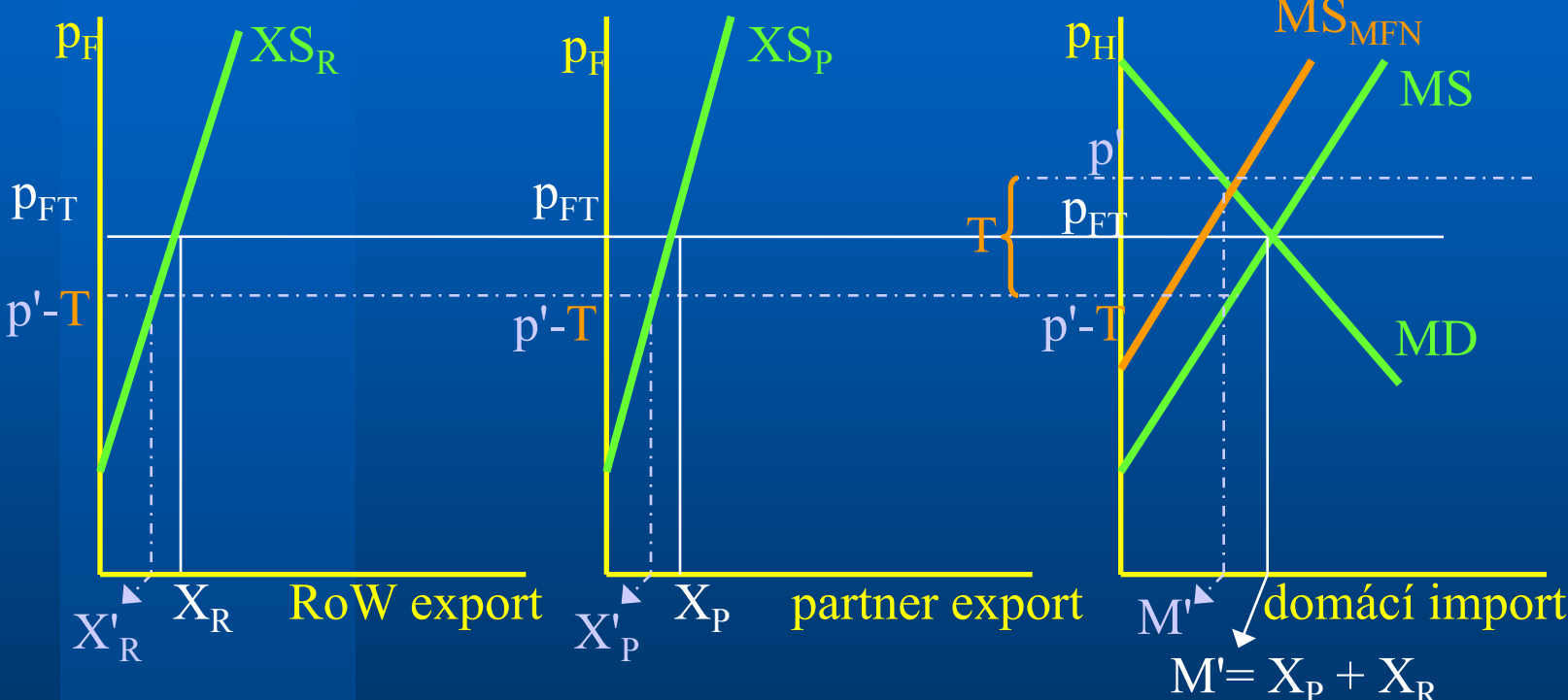
- diskriminační liberalizace obchodu
 - překážky obchodu odstraňovány pouze určitým zemím
- diskriminační protekcionismus
 - překážky obchodu uvalovány s výjimkou určitých zemí

PTA diagram, MFN cla

Ne-partner (RoW)

Partner (P)

Doma (H)

volný obchod: p_{FT} , X_R , X_P , M

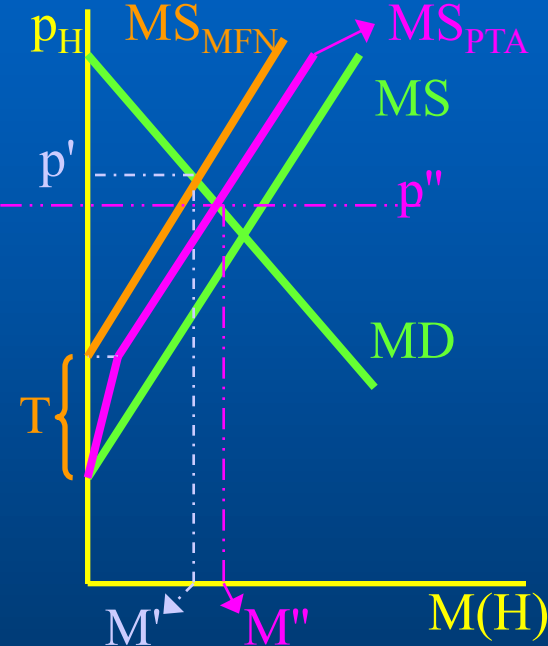
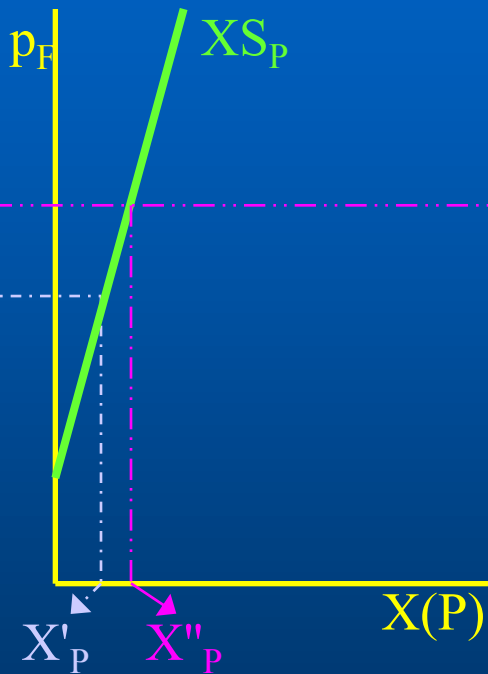
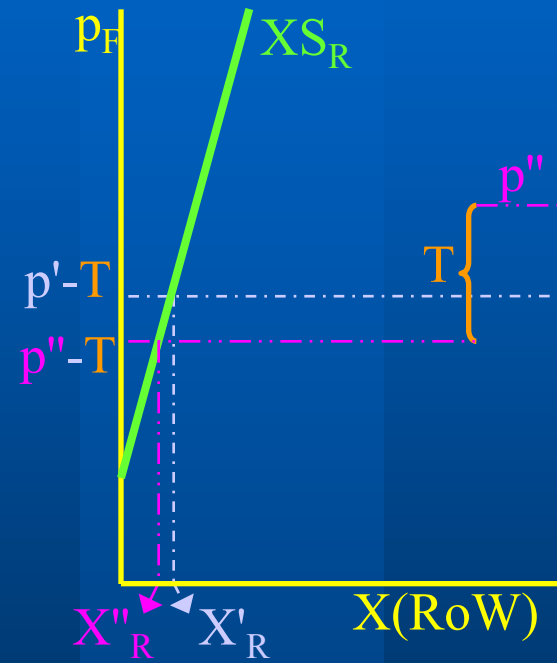
MFN cla: p' (H), $p'-T$ (RoW, P), X'_R , X'_P , M'

PTA diagram, z MFN na PTA cla

Ne-partner (RoW)

Partner (P)

Doma (H)

z $p'-T$ na $p''-T$
z X'_R na X''_R

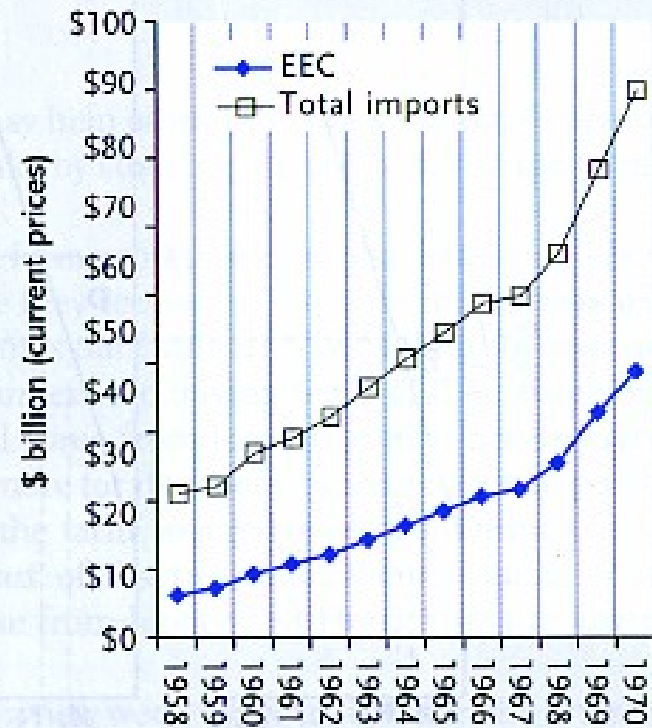
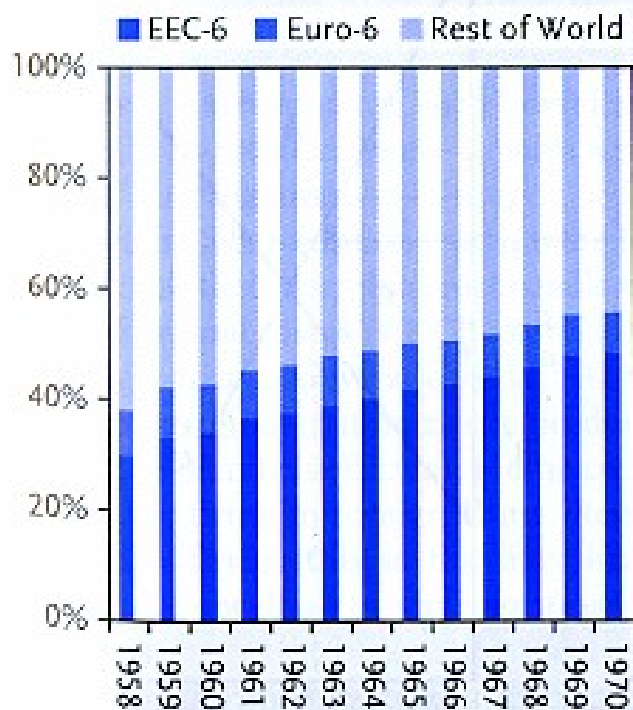
z $p'-T$ na p''
z X'_P na X''_P

z p' na p''
z M' na M''

Efekty tvorby obchodu a přesunu obchodu

- Tvorba obchodu (trade creation)
 - růst importu z M' na M''
 - množství nakupovaného za nižší MC (P) oproti vyšším MC (H) bohatství
- Přesun obchodu (trade diversion / supply switching)
 - pokles exportu u RoW z X'_R na X''_R ((P) na úkor (RoW))
 - množství nakupovaného za vyšší MC (P) oproti nižším MC (RoW) bohatství

Trade creation + trade diversion v ES

NOTE: Left panel shows share of EEC6's import from the three regions. Other Euro-6 are the six countries that joined the EU by the mid-1980s: the UK, Ireland, Denmark, Spain, Portugal and Greece.

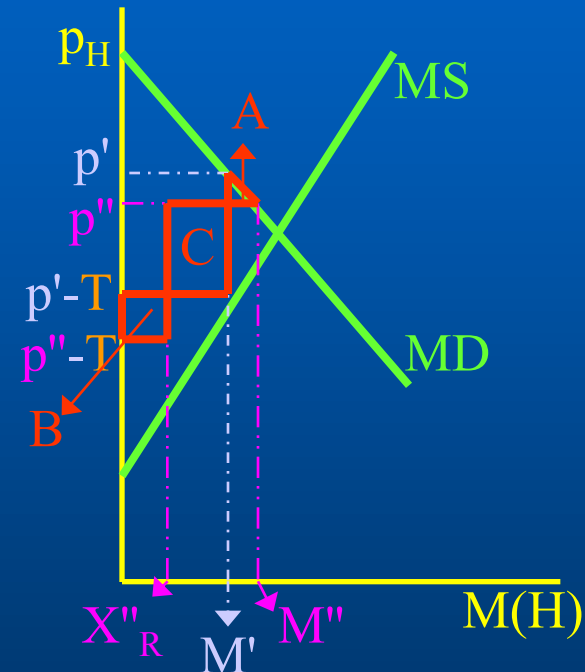
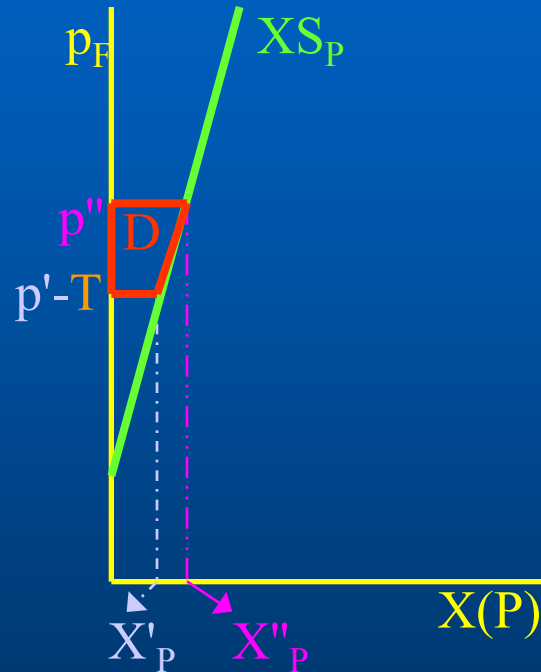
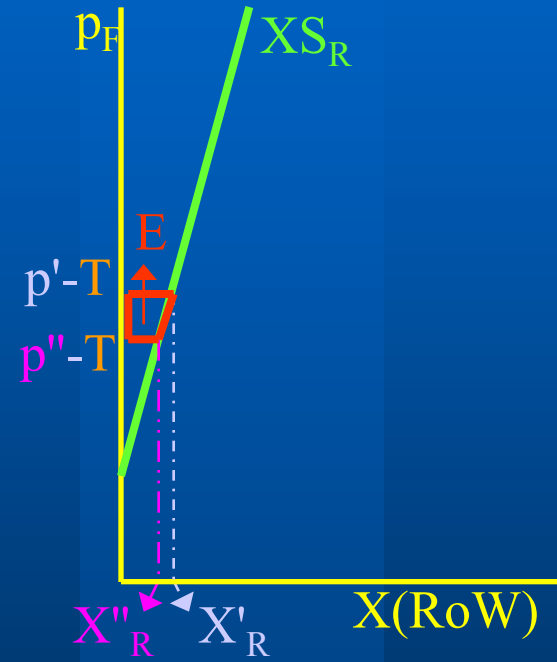
SOURCE: European Commission

Analýza bohatství - PTA

Ne-partner (RoW)

Partner (P)

Doma (H)

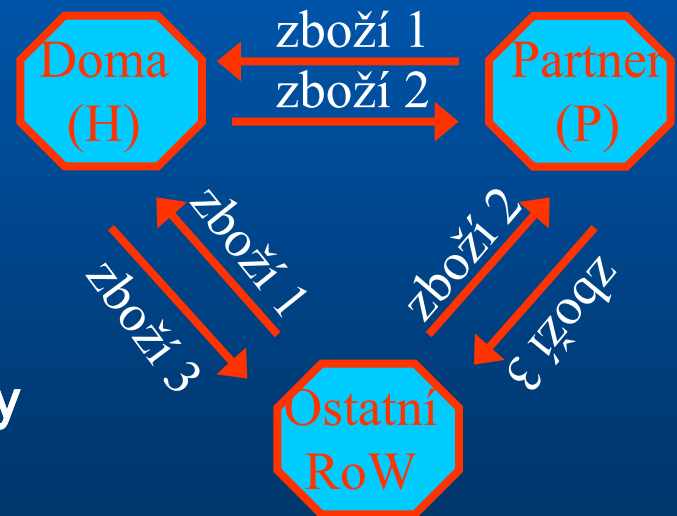
(-) price efekt } E
 (-) volume efekt } E

(+) price efekt } D
 (+) volume efekt } D

(+) volume efekt - A
 (-) price efekt - C
 (+) price efekt - B
 $A+B-C$

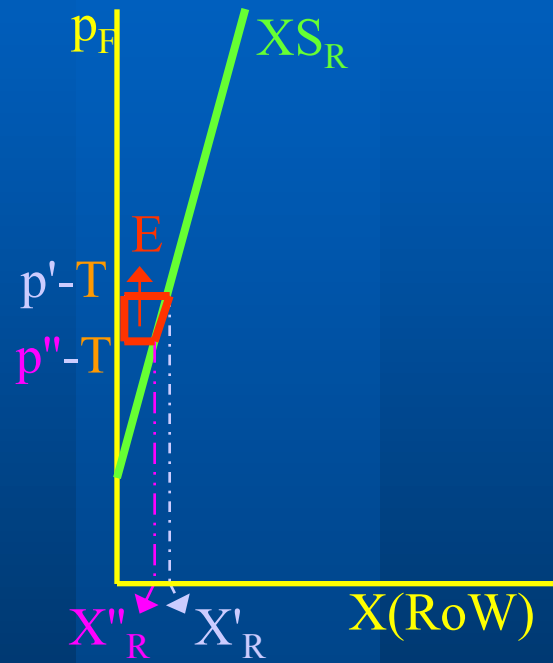
Analýza celní unie (CU)

- FTA uvnitř zóny
- společný vnější celní sazebník
- předpoklady analýzy
 - země H, P tvoří CU
 - země RoW stojí vně
 - původně H, P, RoW MFN cla na všechny importy

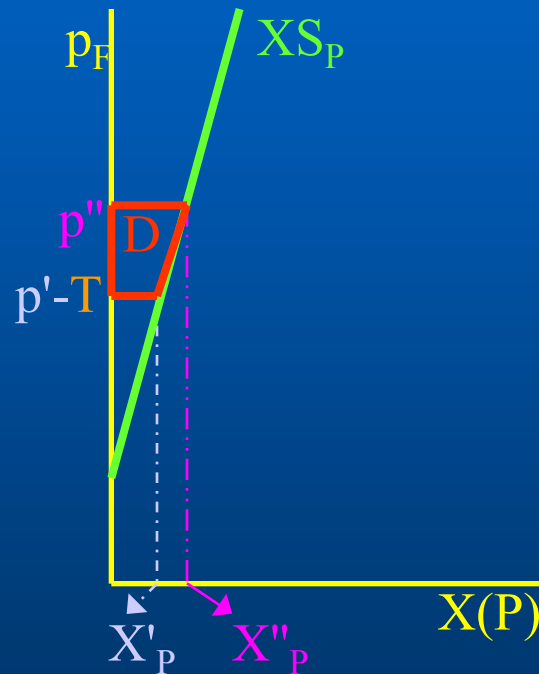

Analýza bohatství - CU

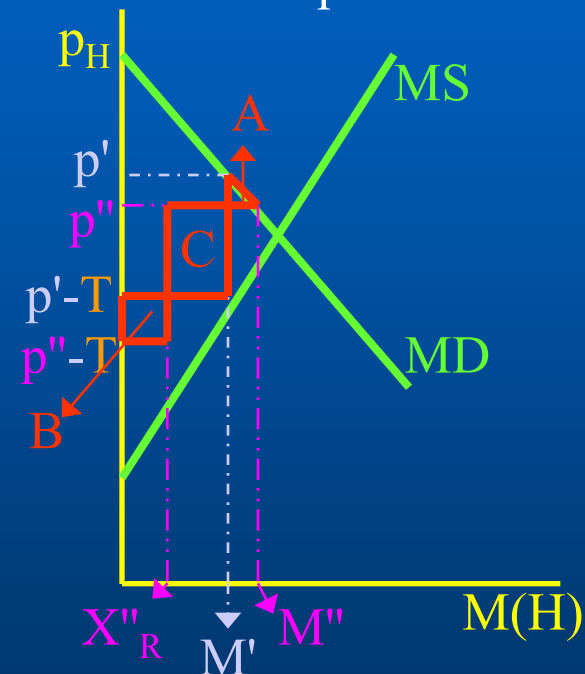
zboží 1&2 pro RoW

zboží 2 pro H
zboží 1 pro P

zboží 1 pro H
zboží 2 pro P

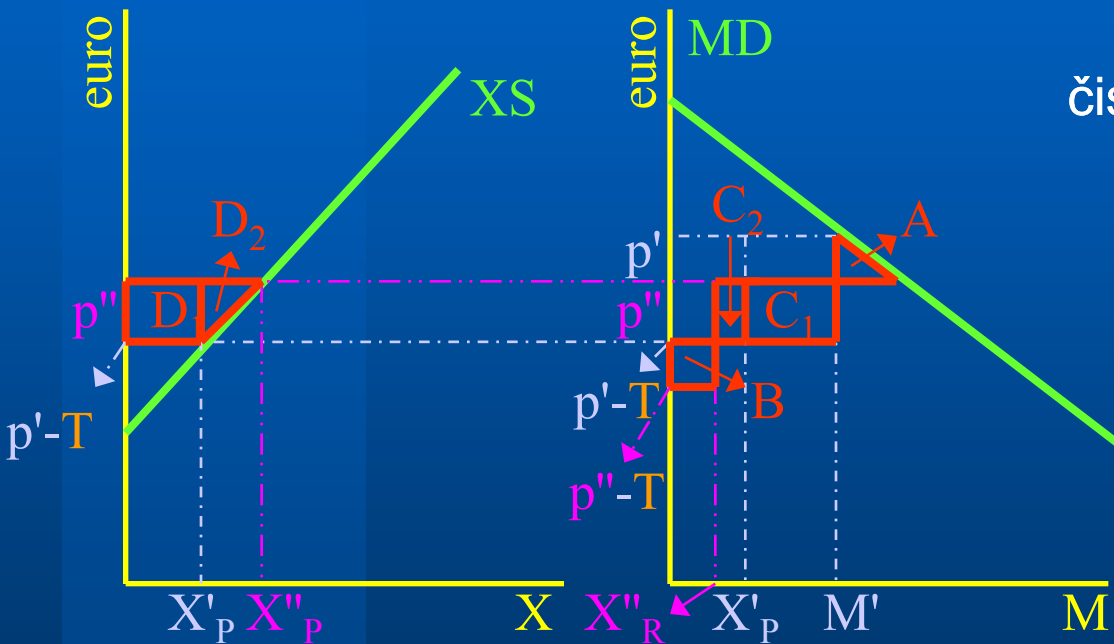

import trh: beze změn
export trh: $-E(P)-E(H)$

import trh: $+A+B-C$
export trh: $+D$

import trh: $+A+B-C$
export trh: $+D$

Analýza bohatství - CU

čistý efekt (H): $+A+B+D_2-C_2$

ztráta C_1 (zb.1) = zisk D_1 (zb.2)

Efekty CU

- CU je pro H zemi přínosnější než jednostranné snížení cel pro partnera
 - $+A+B-C$ (jednostranné snížení cel)
 - $+A+B+D_2-C_2$ (CU)
- CU je pro RoW zemi horší než jednostranné snížení cel H země pro P zemi
 - $-E$ (jednostranného snížení cel)
 - $-E-E$ (CU)

Sekundární efekty CU

- RoW bylo donuceno k $\downarrow K$

- M zůstalo beze změn

⇒ Krátké období: obchodní deficit

- je pravděpodobná depreciační měny

- $\downarrow X$

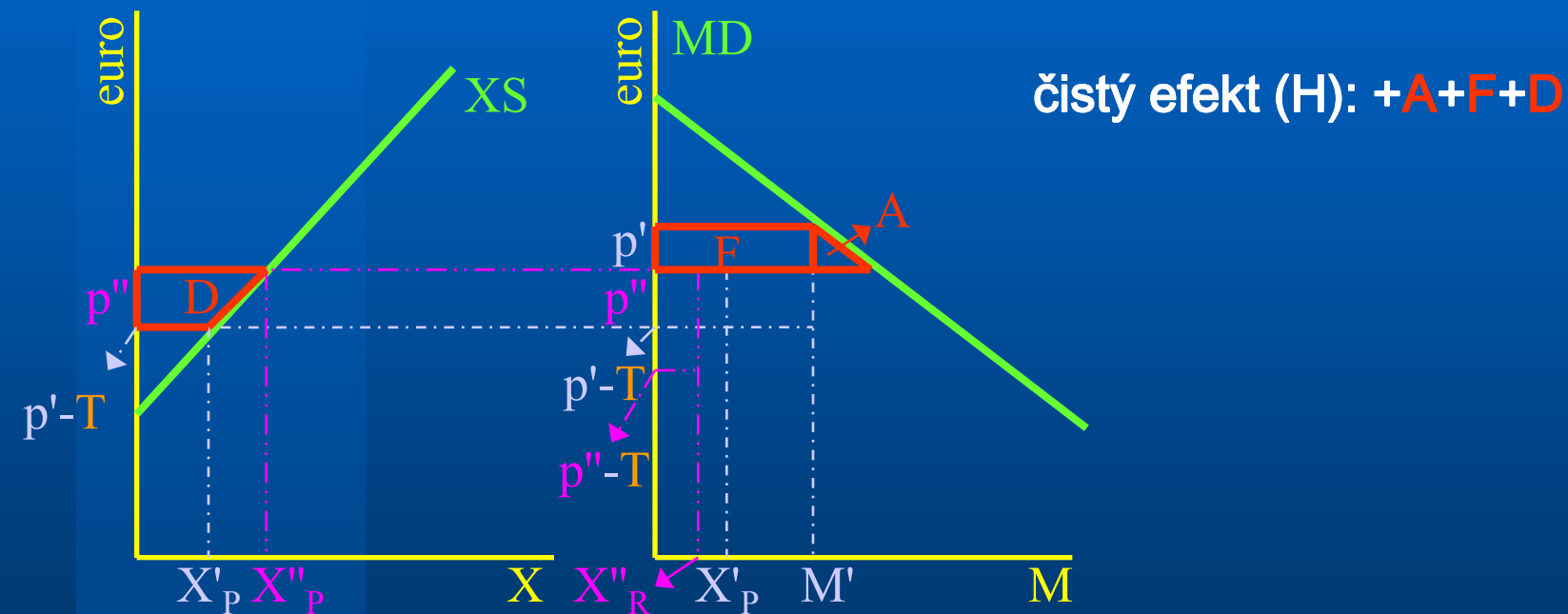
- $\downarrow M$

⇒ dlouhé období: bilance obchodu se vyrovná

Frikční liberalizace

- cenový efekt a efekt objemu (price + volume effect)
 - analogické preferenční liberalizaci
 - celkově oba efekty vždy pozitivní
- efekty bohatství
 - analogické preferenční liberalizaci
 - navíc není přítomna ztráta celního výnosu

Analýza bohatství – frikční liberalizace

CU x FTA

- 1957 se země v Římské smlouvě zavázaly k vytvoření CU (v rámci EEC)
- 1960 se jiné země zavázaly k vytvoření FTA (v rámci EFTA)

Přesun obchodu

- cla mezi zeměmi navzájem odstraněna
- cla vůči třetím zemím různá
 - ⇒ celní spekulace (dovážet přes zemi s nejnižšími cly) = trade deflection
- způsoby eliminace celních spekulací
 - ⇒ vytvoření CU
 - ⇒ rules of origin

Pravidla původu (Rules of origin)

- pravidla bezcelního obchodu v rámci FTA
- bez cla se obchodují výrobky vyrobeny na území FTA
 - problémem je určení místa výroby (např. počítač ve Švýcarsku sestaven z asijských komponent)
- zboží je klasifikováno a podle ní se pak obchoduje s nebo bez cel
 - problémem je obcházení klasifikací (např. monitory podléhají clům, v sestavě jsou již kancelářskou technikou a exportují se bezcelně)

Problémy pravidel původu

- **dodatečný náklad**
 - zboží se upravuje (přebaly, sestavy), aby bylo v bezcelní kategorii
 - někdy náklady tak vysoké, že firmy raději platí cla i u domovských výrobků
- **skrytý protekcionismus**
 - v podmínkách často zohledňování největší hráči a to tak, aby v kategorii bezcelní byli jediní

Problémy CU

- nutný určitý stupeň politické integrace
- problém vytvoření společného celního sazebníku
 - velká zemědělská cla (Francie – ochrana zemědělců, UK – vysoké ceny potravin)

většina obchodních uskupení setrvává v režimu FTA

Pravidla WTO

- nediskriminace v obchodní politice
 - cla uvalována v režimu MFN
- výjimky pro FTA a CU
 - cla musí být mezi členskými zeměmi odstraněna aspoň u 80% obchodu
 - odstranění cel musí být do 10ti let
 - cla společného sazebníku nesmí být obecně větší než před jeho zavedením

Clav EU

